

Ижъирэ адыгэ чыигхатэхэм якъэухъумэн фэгъэхьыгъагъ

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Адыгейим и Лышъхэу Къумпыл Мурат ижъирэ адыгэ чыигхатэхэм республикэм итхэр къэухъумэгъэнхэм иофиғъохэмкэ ээлукэ зэхиншэгъагъ.

Ащ хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ ипшээрлыхэр зыгъэцакъэу Клэрэшэ Анауар, гуманитар ушетынхэм апиль Адыгэ республике институтуу Т. М. Клэрэшэм ыцлэкэ щытым ишацэу Лышъхэу Адам, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, шэнгээлэххэр.

Адыгейим и Лышъхэу чыюпс икъэухъумэнкэ иофхъа-бзэхэм, джащ фэдэу республикэм икултурнэ ыкы ичыопс къэн бай къэухъумэгъэнхэм мэхъанэшхо зэрялэр къихигъэшгъагъ. Ащ епхыгъэу Адыгейим иофшэн гъэнэфагъэ щызэшшахы, Урысъем и Президентэу Владимир Путиним Урысъем щыпсэурэ цыф лъэпкъхэм якултурнэ къэн и Ильесуу ыгъенэфагъэм тетэу тапэкти а иофым зырагъэушомбгъущт.

Къумпыл Мурат къызэрэхигъэшгъэмкэ, Адыгэ чыигхатэхэр чыюпсым имызакъоу адигэхэмкэ культурнэ-тарих

мэхъанэшхо зилэ къэнэу щытых. Ахэр ябгъэшэнхэ пльэкъищтых Мыекъопэ культурэм, дольмен (исп) культурэм. Адыгейир нэмыкхэм къахэзгэцьирэ нэшанэу ахэр щытых ыкы зеклохэр нахь къызфащэх.

Адыгейим и Лышъхэу агу къыгъэкъыжыгъ общественне организацихэм ягусэхэу зыфэдэ къэмыхъугъэ адыгэ чыигхатэхэм язэгъэшлэнкэ ыкы якъэухъумэнкэ иофхъа-бзэхэм зэфэшхъафхэр республикэм зэрцзызэрхъа-хэрэр. Къумпыл Мурат къызэлукъагъэхэм къяджагъ а иофыр нахь лъагъэ-къотэнэу, нахь зырагъэушомбгъунэу ыкы проект офисым тегъэпсихъагъэу зэхашэнэу.

«Адыгэ чыигхатэхэм дунэе чыюпсымрэ дунэе культурэмрэ чылгэшхо ащаубыты. Зэ нэмыэми ахэр зыльэгъуягъэхэм е ягугъ зэхээзыхъагъэхэм лъэпкъым ыпсэ, ишэн-хабзэхэр, тятэхэр плашъэхэм Ѣылакъэу ялагъэм инэшанэхэр, цыфыр

къызхэкъыгъэ чыюпсым диштэу зэрцьытигъэр нафэ къафхэу. Арышь, непэ тызтегушилэрэ проектхэм мэхъанэшхо яи наукаем имызакъоу, ижъирэ шэнхабзэхэу адыгэхэм ахэлтыгъэхэр, чыигхатэхэм ялэжынкэ язэлэсэнгъэ зынзэштгэгъэр дгээунэфынымкэ ыкы къыд-гүрүйонымкэ. Ныбжыкъэхэр, волонтерхэр къыхэдгэлажъэхээз, ижъирэ адыгэ чыигхатэхэм якъэухъумэн талэкитынаэ тедгээтин фэе. Зеклохэр нахьыбэ хъунхэмкэ мэхъэн гъэнэфагъэ аш иэу щыт», — къыхигъэшгъигъ Къумпыл Мурат.

Тапэкти зеклоу Ѣылагъэхэм адыгэ чыигхатэхэр лъешэу агъэшлагъоштгэхэр, нэхжүм шэнгэштэхэу Николай Вавиловынрэ Иван Мичуринырэ ахэм афэгъэхыгъэу бэ атхыгъэр. Статья «Черкесские сады ждут своих селекционеров» зыфи-лорэр адыгэ чыигхатэхэм афэгъэхыгъ. Академикэу Петр

Жуковскэм адыгэхэм чыигхатэхэм япхыгъэ къэн шагьюу къагъэнагъэм изэгъэшлэн ильесыбе поэуигъэхъагъ ыкы зэфхыссыжъэу ышыгъэм къышыгъэшгъигъ Евразиет илхэшхэ-мыйшхэ-мыйшхэ шхъялэхэм альяпсэу зэрэшьтыр ижъирэ адыгэ чыигхатэхэм ялэжын. Ушэтакохэм къызэрэхагъэштырэмкэ, пхъэшхъяэ-мыйшхъэ культурхэр къыхахыхэ зыхъу-къэ, зым адрэр ынж итэу ягъохъуным анаэ тырагъэштэштэгъ.

«Адыгэхэм яэгэе чыигхатэхэм къашыкъыштгээ пхъэшхъяэ-мыйшхъэ чыигхэр зэкэ цыфхэр зидэмийлэхъэхэрэхээз, пхъэшхъяэ-мыйшхъэхэрэхээз, къызынэ-сигъэми къэкыхы ыкы ахэм къапэкэ. Ильес 200-м ехъу зыныбжхэр ыкы аш ехъуягъэхэри ахэм ахэтых, къыхигъэшгъигъ мэкүумэш шэнгэхэмкэ докторэу, МКъТУ-м ипрофессорэу Сухоруких Юрий. Дэшхохэр, дэжьеихэр, шхъомчхэр къызышыкъыре чылпэхэр къэхъумэгъэнхэм мэхъанэшко зэриээр джащ фэдэу къыхигъэшгъигъ. Мы аужирэ ильеси 100-м чылпэхэр ахэм аубытырэр фэдэ 35-кэ нахь макэ хъуягъэ. А щынагъор ашхъащыт ижъирэ адыгэ чыигхатэхэм. Ащ фэгъэхыгъэу шэнгэлэжым иепллыкъэхэр къыуягъэх.

Лышъхэу Адам къызэрэхигъэшгъэмкэ, ижъирэ адыгэ

(Икъеух я 2-рэ нэклуб. ит).

Апэрэ зэхэсүгъор ялагь

Хэбзэихъухъэхэм я Советэу АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм щызэхащагъэм мы зэ/үгъэк/эгъумк/э апэрэ зэхэссыгъо илагь.

Постэумэ апэү ар АР-м и
Лышхъэс ыкли депутататхэм ацэ-
кээ зэхэсгыгом хэлажьэхэрэм
шүүфэс къарихыгь, шуягъе
къытэу Советым илоффшэн лъи-
гъэкъотэнэу къаффэльэуагь.

Цыфхэм ярэхьатныгээ, гъесэньгэм иучрежденихэм апэблагьэш шён түтэхэр амыншэнхэм афэгъэхьыгээ законхэр гъэцклагье зэрэхүүхэр, кэллэцэйкүхэм языгъэпсэфыгьо уахьтэ изэхэшэн, почтэм илошиэн, рекламэхэр, мэкъэгъэхүүхэр, нэмийк вывескэ зэфэшьхяафхэр урысызбээкэ тхыгъэнхэм фэгъэхьыгьээ джэпсалтьэр ары анахьэу зытегушияацэхэр.

Ылэрапшы Советым итхамат и гуадзэ хадзыг. Красногвардейск районым инароднэ депутатхэм я Совет илаштэй Анна Выставкинам зэкәми.

Адыгейм къэралыгъобзиту, урысыбзэмрэ адыгабзэмрэ зэрийн
къыхагъэшызэ, ахэм ашыц амыгъэфедэу, инджылызыбзэктэй
вывескэхэм япроцент 80-р зэрэтхыгъэр зэрэмьтэрэзыр депутат-
хэм къыхагъэшыгь. Советым хэтхэми аш дырагъэштагь.

зэдаштэу амакъэхэр фатыгъэх.

Задашту амакъэхэр фатылъх.
Шыон пытэхэр зырыз шыкъэл
тетэү луъгъэгъэхэнх фэгъэхьын
гээ республике хэбзэгъэуцгъэм
ахэр зыныбжь имыкъугъэхэм
аращэн фимытхэу кызыщиорэ
гъэтэрээзыжын шъольыр Пар-
ламентым щаштагь. Ау аш пае
къэмийнэу, «энергетиккэ» за-
дажхэрээ шыонхэр зыныбжь
имыкъугъэхэм, ары паклошь,
Цыфром ярхжсаныгээ, ява-
гъэсэфыгьо уахтэ зыукохэрэ-
ми ягуяа шыгыгь. Аш фэгъэхьын-
гээ зэхэсгыгьом кыышыгущыга-
гъэх Адыгейим инахыхжхэм я
Совет ипащэу Гъукъэл Нурбый,
Мыекъуапэ имэрэу Геннадий
Митрофановыр ыкы Тэхъутэ-
мыкъое районым инароднэ
депутатхэм я Совет итхаматэу
Хыатите Алый.

имыктувхэм, ары нахшы, кіләцпүкхем, языщехэр щыләх. Аш фәш! Республикаем ихәбзэихъухъе қулыкъу ыштегъе законыр гъецкілагъе зэрэхъурэм лытпльэнэу комиссие зәхәцгъәным, щаплеу ар зымынъецакіләхэрәм административнә шишәдекіләжъеу ахырәр нахь гъельшыгъәным Къэралыгъо Советым – Хасәм изәхәсыгъо щытегущыләнхъе һофтхабзэм хәлажъехэрәм зәдаштагъ.

Лүхэрэм апае тхъаусыхэрэри
мынамк!эу зэрэшти!эхэр къауагь.

Мы гумэйтынхэм хэбзэухьумэкло къулыкъухэм анаэ атырадзэнэу къяльэүгъэх.

Гээмээфэ уахьтэм күлэлцүү-
күхэм языгчээсэфыгьо уахьтэ-
республикэм зэрэшьизэхашэрэ-
ми зэхэсгыгъом щытегуучыгаагъэх.
АР-м тоошлэнэмкэ ыкли соци-
альнэ хэхъоныгъэмкэ имини-
стра иргудалсун Ирина Ширинам

стрэ игуадзэу Ирина Ширинам кызыэриуагъэмкіэ, 2022-рээ ильэсүм кэлэцыкхэм языгэ- псэфигьо уахьтэ зэхээзыщэрэ организацие 94-мэ республикэм юф щашэ. Ахэм аяшыгу лаге- рицыр Мые��опэ кыбым ѿйх, кэлэцыкхы мини 2,6-м ехүмээ зашагдэлсэфийт. Маффэрэ юф зышээрэ лагерьхэм нэбгырэ минитфим ехүу аяшыэшт. Зыгээ- псэфигьо уахьтэм изэхээшэн сомээ миллион 90,3-рэ республикэм

пэүийгэхъанэу ыгъэнэфагь

Илья Котлов, генеральный директор АО «Архангельскэнерго»
ХХХХ год, № 12345
Илья Котлов, генеральный директор АО «Архангельскэнерго»
ХХХХ год, № 12345

Гүшүйээм пае, почтэм икъутамэхэр зычайтыщ унэхэмжэгумэкыгьюхэр щийэх. Районыкыи псэүпэл кой администрациихэм ящацхэм закынфигзээзэ, амалзуу щийэмжээ мышядэгъязыжын анаэ тырадзэнэуяа къяльзегүй. Иоф зышлэрэ почтэм икъутамэхэм ашыныбэхэм пашхэр язехэп, почтальонхэр икъухэрэп. Ари гумэкыгьо шхьхааэхэм ащищ.

Джаш фэдэу къатыбэу зэтэл унақлэу агъэуцугъэр затыклэ, аш иадрес, фэтэрхэм яно-мерхэр игъом почтэм лэклагъа-хъэхэрэп. Аш ыпкъ къикылэ ахэм ашыпсэухэрэм почтэмкіэ къафэктуагъэр игъом араты-жын альэктырэп.

Муниципальная образование-хэм, псэүплэ кой администрациихэм ялтыклоу зэхэсигчъом хэлажьэхэрэмы почтэм иофшлэн щыклагъеу халъагьохэрэр къыралотыкыгъ. Къыхагъэшгъяэр почтэм юф щызышлэхэрэм, анахъеу почтальонхэм, ялжъапкээ зэрэццыкүм къыхэкыкээ а иофшлэнным лухланэу къезэгьырэр зэрэмаклэр ары. Аш имызакъоу, почтальоным фэло-фашихэр зыщигъэцэктэшт чыплэу шапхъэхэм ашыгъянэнфагаагъэр, ар километри 10, зэрбэдэдэр къацуагъ. Ныбжыкыкэхэр ары зыкыуачыгъ къыхыыштыр, ау ахэр а иофшлэнным фаехэп, нахыжхэм аш фэдиз гъогу аклынир къин къашэхъу.

Іоғығью лъэнэыкъуитгум къа-
Іэтгъехэм затегущылехэм ыуж,
шъхъадж зыфегъезагъэмкіэ
щыклагъехэм ядегъезыжын
нахыбыу ынаале тыригъэтынэу
зэгурлыгъа.

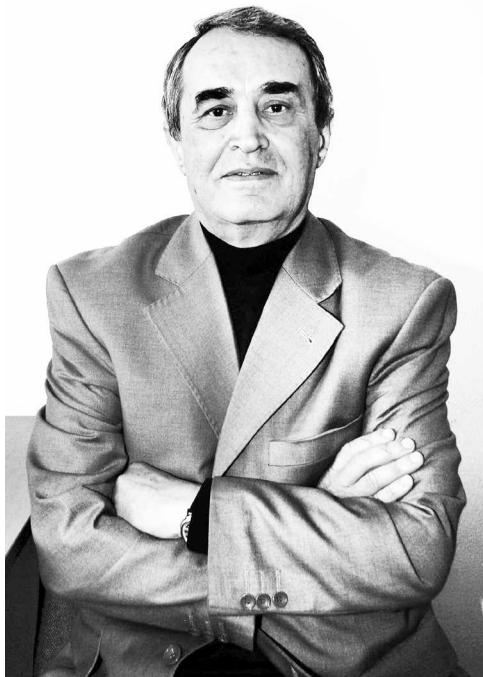
Къералыгъо Совет – Хасэм ми тхъамафэм зэхэсигьоу илагъэм щаштэгъэ джэпсалъеми тегущылгъаэх. Урысые политических партиехэу «Единэ Россием», КПРФ-м, ЛДПР-м ыкы «Новые люди» зыфиорэм ящащэхэм ар афэгъэзагь. Рекламэхэр, мэкъэгъэлхэр, нэмыхи вывескэ зэфештхъафэу къыпальзэхэр урысыбзэклэхэй, лэкъыб Къералыгъуабзэхэр амыгъэфедэнэу унашьо штэгъенчим ар фагъахыгь.

Адыгейим къэралыгъобзитлы, урысынбэмэр адыгабзэмэр зэрийэр къыхагъэшцыэ, ахэм ашыц амыгъэфедэу, инджылы-зыбзэклэ вывескэхэм яроцент 80-р зэрэтхыгъэр зэрэмийтэрэзыр депутатхэм къыхагъэшыгь. Советым хэтхэми аш дырагъэштэй.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

Андрэ Іофшигъэшхү

Мы мафэхэм аш гүщүэгъу тыфэхъуғь, іофшэгъэшхоу ыпшэе ифагъэмкэ түфэгушуағь, аш итхын кызыэрэфэктуағьэмкэ тизэдэгүщүэгъу едгэжъяғь, аш іоф зэрэлишлэгъами тыхкэүупчай.

— *Русълан, философиемкїэ мыш фэдэ Йофилагъ тилагъэн, щысэ зытепхын зэрэшмыиэр кызыдырлытэкїэ, ар уугъонир, пихыныр, шэнэгъэлэжь — философхэр кыхэбгъэлэжьэнхэр, материалхэр зэпхыыл Іэнхэшь, искїубгъю 900-мехъу зыдэт «Энциклопедиер» бгъэпсыныр Йоф кызэрыйон, сидэущтэу ац удэлэжьсагь?*

— Ильясыбәкә узәккәләбәжымә, институтым философиемкә гүшәләй зәхигъеуционым иоф кыщаletsыгъагъ. Етланә ильясыбә тешләгъеу аш дәләжъеشت купыр зәхэттәгъагъ. Ау юфым сишиб-къеу үүж сизихъагъэр пандемием иғъом унэм тызесир ары.

«Энциклопедиер» ттыхынэу зыкіләхъү-
гъем ушъхъагыр пчыагъе ил. Ау зэкіләми
анаҳ шъхъаэр фундаментальнэу ықли
системә зыхъель философскә-культуро-
логическе терминхәр, екіоллакіләхъэр
зэрәщымыләхъэр ары. А щықлагъэр дә-
пъэзылжыгъэныр ары тызыфәлорыша-
лъэр.

Энциклопедиер — темэ зэфэшьхэр-хэмкээ научнэ шлэнгийгэхэр зыщуугьо-игье сборник. Аш пшъэрэльзүй илэр шлэнгийгээ дунаим щитэкъухьягъэр угъоигъенир ыкли системэх хэлхьэгъенир ары. Француул философэу Дидро зэриол-щигтгээмкээ, блэктыгээ лэшлэгтгүхэм зэуягъэкігээ шлэнгийгэхэр непэрэхэм ыкли неуцырэхэм алтыгээлэсигъянхэм пае. Цыфлъэпкыр мыкцодыжыным энциклопедиер фэлажье

«Энциклопедием» юф дэсэшлэхэд адыгэ философием ыкли культурэм яло-фыгыюхэм яхыгъэхэу тарихым, этнолигилем, философием, культурологилем, диним, нарт эпосым яхыллэгье материалхэм сяджагь, философие мэхъянэ зыхэлтийр къыхэсхыгь, сүүгьонгъэ. Ахэртэ тихэгъэгүй ыкли йекийб къэралтыюхэм аяцызэхщэгье экспедициихэм яматери-

Адыгэ наука-философием фэгъэхыгъэ Ӏофтшэгъэшхо щылэ хъугъэ. Аш иэлектроннэ вариант хъазыр, Интернетыр зыгъэфедэхэрэм аш нэуасэ зыфашын альэкъышт. «Адыгская (черкесская) философия и культура. Энциклопедия» — джары Ӏофтшагъэм ыцлэр. Аш иавтор философие шэныгъэхэмкэ докторэу, гуманитар шэныгъэхэм апыль Адыгэ республикэ институтым философиемкэ иотдел ипащэу Хъанэхьу Русльян.

алых. Тхылъым юф дэсэшлэфэ статьяжэй ыкли термин зэфэшьхяафхэй 500-м ехүү стхыгье ыкли татгууцылагь. Ахэм ашынчай 300-р юфшигэль эм дэхьагь. Аш нэмийнкээр аш нэбгыре 50-мэ яхыилгээгээ тхыгъэхэр ыкли статья 60-м ехүү кындахьагьэх. Юфшигэль чыгыпэ щагытогь экологием, экономикэм, бзэшлэнгээм, литературэм афэгъэхыгье материалхэй философфскэ мэхъянэ зилемхэм.

Іоффшагъэм итхын авторыбэ къыхэ-лэжьагъ. Ахэм ашыцых адыгэ-абхазхэм къаэкъыгъэу, темырамериканска философъя Мурат Ягъян. Ащ ильеси 100 ыныбжъяу 2013-рэ ильесым дунаим

«**Э**нциклопедиер — темэ зэфэшъяфхэмк! Э научнэ шлэнэгъэхэр зыщыугъоигъэ сборник. Аш пшъэрыльэу ийр шлэнэгъэу дунаим щитэ-къухьагъэр угъоигъэнээр ыкли системэ хэльхьэгъэныр ары».

дэхьаг. Ахэм узщызэнэкъокуунхэри, узытегущынхэри ахэтийх, ау янахьыбэр охьтэ чыжье дэдэм къыхэкыгъях ыкчиюф адэшлэнэу щит. Мурат Яган итхильэу «Амста Кябзэ: наука космического восторга» зыфиоу Жэнэ Заур зеридзэки, 2020-рэ ильэсийн Мыекуапэ къышидэкыгъэм мэхъянэшхо ил. Чыристан ыкчи ислэм динхэм апекиэ нархэм ягъом адигэ-абхъяз гушхъелжэгъяа жэрыйооки щылаагъэр апэрэу Яган къитхыхъаг. Оркы Хабзэр ё Амста Кябзэр ижырэ адигэ ыкчи абхъяз шэн-зекиуаклэр ары. Ар ильэс мин пчагъэхэм къаакоц адигэ дунэе льэтгүүким ыкчи дунэе зэхашэм къышежжагъяа къэшьо ыкчи орэд культурэм нэсээ духовнэ льапсэ афэхъу. Аш тетэу Яган иштуагъеки Адигэ хабзэр гушхъэ жэрийо къэбарым къитехи, тхыгъэ саугьэт хүүгъе.

Ягъан 1915-рэе ильясым кыышегжэйхээ тэйзээ 2013-рэе ильясым нэс адыгэ хабзэм тетэү агуулж. Ары аперэрүү адыгэ хабзэм пыль гушьжэлэжыгъэм зыфэзыгъезаагъэр ыкилж къязытхыхыгъэр. Ар Сократ рагъяашштыг. Ay, сэ сишлошыкшээ, Ягъан Сократ текүүлагъ, нахыбэ ышлагъ, тхыгъябэ кынгъэнагъ.

«Энциклопедием» къыдэхъягъэх философхэй Хь. Т. Тхъагъэлсэум, Р. Г. Тыгъом, З. М. Быжъым, А. Ю. Шуаджэм, А. А. Шыаукъом, В. Р. Бганба, З. Кь. Жанэм, М. А. Шенкао ыкки Г. Х. Шенкао ялофшагъэхэр. Ахэм адыгэ-абхъаз философиер ыкки культурээр «институт» хъунымкэ юфышхо ашлагь. Арышь, «Энциклопедием» аперэу къыдэхъэгъэ материалхэр гуманитар шэныгъэхэмкэ шапхъэ хъунхэ алъекъышт.

— Тхылъым удэлажьэ зэхъум
Юфи! Энныихо ишигъэ зери-

пъхважсыгъэм уегупшиысэу хъугъа, угу къодэу къыхэкыгъэба?

— Кыжемыкы! Кыжакыгы
Материалэу сүүгөйгөр алэ гүштің алъа
сашынэу зытезгээпсыжэгъягь. Ау улчээ
жээгъу сышгъэ сэцх нахыжым гү
шыталье мыжухэштэу кызысыелор арь
анахъэу сыгу зыкодыгъягъэр. Етланы
иклерикий энциклопедие шуашэ илэү
юфшагъягъэр згээпсыжыгъэ. Ащ нахы
амал кыууеты зы терминийм бэрэ укыы
тегушынэмикэ.

Етлани ори утхээ, къэбгэтихэцтхэмийн улсыг хууныр дэвшиж, тохиогчилж. Къэтхэн

The image shows the front cover of an encyclopedic work. The left side features a vertical title 'ЭНЦИКЛОПЕДИЯ' in large, bold, white letters. Above this title is a circular emblem containing a stylized tree or mountain motif, with the word 'АДЫГЕЯ' written around the top edge. The right side of the cover is dark gray with white text. At the top, it reads 'МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ АДЫГЕЯ' and 'АДЫГЕЙСКИЙ РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ИНСТИТУТ ГУМАНИТАРНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ им. Г.М. КУРАШЕВА'. Below this, in the center, is the author's name 'Р.А. ХАНАХУ'. The main title 'АДЫГСКАЯ (ЧЕРКЕССКАЯ)' is prominently displayed in large, bold, white letters. Below it, the subtitle 'ФИЛОСОФИЯ И КУЛЬТУРА' is also in white. A QR code is located at the bottom left corner of the cover.

ныкъоқіл мәхъанәшко зиә һоғшылғаңыз
іләхәм яхылғаңыз. «Мындар филосо-
фием сыйділ епхыгыз?» зығонхәри
къәхүнкіл хъун. Ау сә кыхәсхыгъәзәм
лъәшешу сынал атетығы, философие
мәхъанә зыхәль гүштіләхәр арыл һоғшыл-
ғаңым къыдәхъялғаңыз. Философие
сыйкылпкырыкызыз, гүштіләхәр – тер-
минхәр кыхәсхыгъәз.

Энциклопедиер гүштіләм зэрәткәс рәр кыуышынан шысәхәр көтхъынын. Гүштіләм пае, гүштіләр (термины) хыарыф инхэмкә урысынан даңыгабзәкли хәхыгъ. Аш игүсәх гүштіләм къикырыр, етланә мәжбәнәу илемкә аш къыпышыт гүштіләр. Статьяр къызылхәкъыгъәр аш къыкыләмкә. Ысысәу тштән гүштіләу «Аджал» зыфиорәр. Ар араб гүштіләр, къикырыр ләнәнгъ, рок. Ислам дин шәненгъемкә «нәбгыре пәпчә Тхәм къыфтапшыгъәр» ары къикырыр. Цыфхәм alo: «Аджалыр гужуакәм дәс — смерть сидит за пазухой». «Аджалым рифыжыагъ — смерть догоняет». «Аджалыщәр къитефагъ — поражен смертельной стрелой».

(Ислам энциклопедическа
гүччүлөлт. 2007).

— адыгэ срмлжам якъзар мый чынгиз
игъекъотыгъэу къышети...

Джыны. Джынхэр — адыгэ къэбарыжь-
хэм джынхэр ашызетефыгъэх: джынап-
цхэмэр джынэфхэмэр, етланы ахэр тлоу
гощтыгъэх: зиягъэ къюмыкъыщхэмэр зэрар
къюзыхъыщхэмэр. Ахэм яхылпэгъэ къэ-
барыкин иш скъисти иш су иш эти.

барыры ишкүйткіштің көмекшілігінде жүргізілген. Аның тарихи мағынасынан ол көрсеткіштің мемлекеттік маңызынан да маңыздырылады.

— Тхъауегъэисэу гуышыІэгъу
укъыизэрэтфэхъугъэмкІэ.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Исэнэхъат фэшьыпкъ

Адыгабзэм фэшагъэу, хэшыкI фыриIэу, зисэнэхъат зыгъэльапIэу, зиоффшIэн шузыльэгъурэмэ ащыщ Биданэкъо Марзыет.

Биданэкъо Марзыет Мухьдинэ ылхыур бэдзэогъум и 5-м 1967-рэ ильэсэйм къуаджэу Гъобэкъуае къышыхъугъ. Зэш-зэшылхъуиблым анахыклагъ. Зэгур-рылоньгъэрэ гүфэбэньгъэрэ зэриль

унагы Марзыет зыщаптүгъэр. Зэшхъэзгүсэ Биданэкъохэм ясабийхэм Іэддныгъе, шыхъэклэфенигъе, льтитэнигъе, гуклэгъунигъе ахальхыагь ыкйи яхку, яныцэльфыбзэ шу арагчэлжэгүй.

Марзает 1984-рэ ильэсүүм гурыт еджаплэр кырухыгъ. А ильэс дэдэм Адыгэ къэралыгъо кілээгъеджэ институтын филологиемкіэ ифакультет чээхъагь, дэгүү дэдэу еджэрэ студентхэм ашыщыгъ. Иеджэйн ильэсчэр ары ашадыгабзэм идэлэжъэн зыригъэжъяаъэр. Усэ ыккіш пышсэ цыккүхэр зэхильхээштыгъэх. 1989-рэ ильэсүүм институтын дэгью кырухыгъ, адыгабзэмрэ урсын бзэмрекіэ кілээгъеджэ сэнэхъатыр зеригъэгъотыгъ. 1989-рэ ильэсүүм гурыт еджаплэм кілээгъаджэу щылэжъэнэу рөгъяаъэр. Аш ильэситфырэ юф щишләгъэу, кілээгъаджэхэм ясэнхъат зыщыхъахъаъорэ институтын иадыгэ кафедрэ юф щишлэнэу рагъэблагъэ. 1995-рэ ильэсүүм аспирантурэм чэхъажы ыккіш ар заочнэу къеухыжы.

Биданэкъо Марзыет Мухъдинэ ылхъур бэдзэогъум и 5-м 1967-рэ ильэсэм къуаджэу Гъобэкъуае къышыхъуг. Зэш-зэшылхъублым анахыклагь. Зэгурьоныгъэрэ гүфэбэнэгъэрэ зэрыль тофигъюу къэуцухэрэм яджэуапхэм альыхъузэ, кандидатскэ диссертацием итхын къыфакло. 2004-рэ ильэсэм диссертациеу «Становление норм адыгейского литературного языка» зыфиорэр Къэбартэе-Бэлькъяар къэралыгъо универ-

ситетэй Бэрбэч Хъэтгүйтэй ыцэвхийн щытым
кьышиушихъятыг. Аш ыуж илофшэн
льеъгээклюатэ, ушэтынхэр ешых. Зэрэ-
шэнэгъэлэжжым имызакью Марзыят
цыиф хъалэл, ныбдэгтү шыныкь, шльхэ-
гүсэ дэгүү, ны гүкэгтү, нанэ ныбжыкь.

Биданэкъо Марзыет 2008-рэ ильээсэний щегъэжьагаа гуманитар уштыхнхэмкээ Адыгэ республикэ институтэу Клэрэнсэ Тембот ыцэкээ щытым бзэмкээ иотдел щылжэжьэнэу регъажьэ. Шэныгъэлжь ныбжыкээм илофшагаа хэр дунэе, Урысые ыкыд шьольыр конференциехэм къашхильхагаа, нэйласэ афишыгъэх. 2019-рэ ильээсэй гуманитар уштыхнхэмкээ Адыгэ республикэ институтым ипашэ игуадзэу агъэнэфагь.

Институтын зыщыләкъэрэ ильэсхэм Марзыет икъэләмыйп кычыкъыгъэх юфшыгъэ инхэу «Адыгейский литературный язык» (2014), «Исторические и социально культурные аспекты языковых процессов» (2018) зыфилохэрэ, проектэу «Адыгейский язык за 30 дней» зыфиорэм игъэхьазырын 2018-рэ ильэсым үүхыгъ, научнэ статья 90-м ехүү чыгыпэ зэфэшьхъафхэм къацьдигъэкъыгъ. Марзыет илофшагъэхэм ашыгъозэ шэнныгъэлжкъэм аш осэ ин кыифашыгъ.

Биданэкъо Марзыет игъэхъэгъэ анахь

инхэм ашыц докторскэ диссертациеу «Языковая оформленность отечественного художественного текста (на примере прозы Хазрета Ашинова)» зыфилоу бэдзэогъум и 4-м 2018-рэ ильэсүм Дағыстан къышиушыхъатыгъэр. А Йовшагъэр Москва Ашпъэрэ аттестационнэ комиссием щыпхырыкыгъы ыкылти филологии шлэнгийзэхэмкэ докторыцэ къыфа гъешьошаагь. Ар къэзыушыхъатырэ тхыльтри гъэтхапэм и 14-м къыратыжыгъыгъ.

Шлэнгъэм хэхэн оныгээ ышынам илахь зэрхишихъэрэм үсүүлж, ильсэбээ хууль эзүү гуэтиньгэ фыри! Эү юф зэриш! Эрэм алаа щитхүүц! Эү «Адыгэ Республикаем наукамкэ изаслуженнэ юфшишху» зыфиюрээр Адыгейим и Лышхъэ иунашьок! Э мэкьюогчум и 2-м 2022-рэ ильзсим кыфагъяшьошагь.

Адыгэ лъэпкъ гъэсэнгъэм иштыпкъэу зэрэдлэхжээр мэе Адыгэ Республикаэм и Къэрэлыгъо Совет — Хасэ, АР-м гъэсэнгъэмрэ шлэнгъэмрэкІе и Министерстве ящытхуу тхыльтхэр кыыфагъэшьошаагъэх.

Непэ бэдзэогүйн и 5-м Биданэкью Марзыет кызыыхуугээр ильэс 55-рэ мэхьү. Аш фэшл тыгу кындеэлүү тыфэгүшlo, псауныгъэ пытэ илэнэү, игъашэл кыыхэ хүнэү, иунагжо узынчьяагээр илъянэү, игъэхъяагэхэм ахигъахъоз, ильэпк бэрэ фэлэжъэнэү тыфэлтюо.

ТЫГЬУЖЪ Гошым.
Гуманитар уштетынхэмкіэ Адыгэ
республикэ институтэу Кіэрэшэ
Тембот ыцлекіэ щытым бзэмкіэ
иотдел илофышшэ шъхьал.

ЦЫФХЭР ЛОФШІЭНЫМ КІЭГҮЭГУШІУ- ГҮЭНХЭР

2022-рэ ильэсүм гээтхапэм
и 18-м УФ-м и Правительствэ
ыштэгъэ унашьоу N 398-р
зийм кызэрээшиорэмкээ,
юридическэ ыкли унэе
предпринимательхэм къэралыгъо
Іэпүіэгъоу субсидиер аратын
альэкішт, гүщүіэм пае, цыфры
тоофшаплэм заштэкээ.

Мы йоғығыор зыфэгъэхъыгъэр цыфхэр, анахъяу ильэс 30-м емыхъугъэхэр, йоғшлэнным кілгъэгушу-гъэнхэр ары. Ахэм ахахъэх колледжхэр ыкчи апшъэрэ еджаплэхэр къэзыуҳыгъэхэу опыт зылкэлэ-мыльхэр, ныбжыккілэхэу гурит ыкчи апшъэрэ гъэ-сэныгъэ зимилэхэр, сэкъатныгъэ зилэхэр, ибэхэр, хъапсым кычлеккылжыгъэхэу зыныбжь имыккугъэ-хэм яучет хэтхэр, нэмүккілэхэри.

Іоғышлап! Э язығығъотыыхэрэм алпәрә тыныр къа-
зылеккіхъаштыр! Іоғышлап! Цыфыр заштагъэм үүж
алпәрә, ящэнэрә ықли яхәнэрә мазәхәр зытекъихәккә
ары. Къералыгъо Іәптизәгъур къафатұптыым пае
Іоғышлап! Э язығығъотыре гупчәм зыфагъәззән ықли
Іоғышлап! Э чып! Нәккәу яләхәм яспискә къағъель-
гъон фәе. Аш үүж субсидиехәм ятын фәгъәззә
социальнә страхованиемкә Фондым лъеу тхыль
фагъәхъын фәе.

Нэбгырэ 30 фэдиз аупльэкIугъ

Лъэпкъ проектэу «Псауныгъ» зыфиорэм къыдыхэлъытэгъэ йофтхъабзэу «Добро в село» зыфиорэр Адыгейм щэкло. Республикаем ичыплэ анахь чыжъэхэм ашыпсэухэрэм медицинэ йэпылэгъу арагъэпъоты.

Бэмшлээ общественные
псакуньгээмкэ ыкли пэшш
рыгьеэш медицинэ 1эпн
1эгту ягъэгъотыгъэнымкэ.
Гупчэм Ѣылажжэхэрэмрэ
волонтерхэмрэ Кошхъеб
районым ит къуаджэ
ХъакIэмзые Ѣылажжэх.

Іофтхъабзэм кыдыыха
лытагъэу гу-лынгүлтүү
системэр ыккүл тхъабылхээ
аупльэкүгүй, уз зэфэ
шьхъафхэр къяузынхэмкү
щынагъю щылээмэ, ВИЧ-ин
фекциие ялэмэ агъаунэфы
ным фэшл экспресс-тесты
рование арагъякүгүй. Ин
сультым пәшүүкөйгүйэнүү
пае ар къызээузыгъээ
апэрэ йэпилэгью ишыкла
гъэр зыдэт тхыиль цыккүү
хэр волонтерхэм къекл
длэгъэхэм аратыгъэх.

Күаджэм щыпсөур
нэбгырэ 30 фэдиз зэкім
кли ауплээкльүү. Нэбгыр
пепчъ зыгъэгумэкыры
льянныкъом елтытыгъэ
специалистхэм яколынхэ

*— Волонтерхэм —
медицинэ сэнхэхьат
зээзыгыгэгъотырэ
студентхэм — къе*

къоллагъэхэм анкетирование арагъэшиыгъ. Аиц иштүа-гъэктээлэ уз зэфэишьхъафхэр яйэнкъилэ щынаагъо ѹылэмэ агъэунэфыгъ. ятын

*дэкІуае аупльэкІугъ.
Къэлэ полики-
никэм екІолІэнхэ
амал зэкІэми яІэн,
ягуапэу къекІолІа-
гъэх, зарагъэуп-
льэкІугъ. — Ело дэ-*

шЮрыгъэшь медицинэ Іэпыгэгъумкїэ отделением ишащэу Джульетта Керим-Заде.
Мобильнэ бригадэр мэ-

къоғъум и 30-м станицэу
Пункуковскэм шылағъ

Адыгэ Хасэм иЮфыгъохэр

Джырэ уахътэм дырагьаштэ

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» и Хэсашхъэ изэлүкэ Мыекъуапэ щыкъуагъ.

Аужыре мазэхэм Адыгэ Хасэм ыгъецкіэйэ юфыгъохэр Хэсашхъэ изэхахъэ щызэфахъысыжыгъяэх. Адыгэ Хасэм итхаматэу Лымыщэкъю Рэмэнэр гъэцкіэкю купым хэтэу Хьот Юнысрэ Тэхъутэмькуа ѿшыагъяэх.

Адыгабзэр — Кэлэцыкыу Ыгъышэр

Тэхъутэмькуо районным иадминистрации илашэу Шъоа Аскэр, районым инароднэ депутатхэм я Совет итхаматэу Хъатитэ Алый, муниципалитетым инэмык къулукъушхээм Адыгэ Хасэм илъиклохэр алыгъяэх. Адыгабзэм изэгъашэн, игъефедэн атегущыагъяэх. Еджаплэхэм адыгабзэр нахышлоу ащызэрэгъашэнэ, сыхат пчайгаэу еджаплэхэм ащыряэр лъэхъаным диштэу гъэпсыгъяэхным яептыклохэр къыраполлахъяэх.

Кэлэцыкыу ыгъыпшхээм адыгабзэр нахышлоу ащызэрэгъашэнэн фаеу бэшлагъяэ Адыгэ Хасэм изэхахъэхэм къашало, ау юфыр зэрэлтыклохэр къыраполлахъяэх.

рэзэнэу щытэл. Унагъом адыгабзэр щызээгъяэшхэйэ сабыр кілэцыкыу ыгъыпшхээм агъакло зыхъукэ урысыбзэкэ нахышбэрэмкэ гүшүйеу ёублэ, адыгабзэр ымыгъефедээ щыгъупшэжынэ нэсы.

— Тэхъутэмькуае икелэцыкыу ыгъыпшхээм адьигабзэр, адьигэ гүшүйе щызэхэр щызэргъашхэй. Усэхэм къяджэх, орэд къало, джегүкіэхэр зэхажэх, — къыуагъ Хьот Юныс.

Шъоа Аскэр къызэрэхигъяэшгэй, нэмык кэлэцыкыу ыгъыпшхээм адьигабзэр нахышлоу ащызэрэгъашэнэ, сыхат пчайгаэу еджаплэхэм ащыряэр лъэхъаным диштэу гъэпсыгъяэхным яептыклохэр къыраполлахъяэх.

Адыгабзэм фэгъэхыгъяэ конференцие Напшык щыкъуагъэм Адыгэ Хасэм хэтхэр хэлэжьа, зэгъэпшэнхэр ашыгъяэх. Лымыщэкъю Рэмэнэр аныхэй къыхигъяэгъэр адьигабзэм щынэгъяэхэр чыпилэ щырилэр ары.

Пчыхъэззахъэхэм тиадыгабзэр нахышбэрэ ашыгъефедэгъян фае. Тиньдэльфыбзээкэтиорэд къэтлонир, усэхэм тыкъяджэнир, нарт къэбар-

хэм, нэмыкхэм тядэуныр тэриба зэлъытыгъэр? Адыгабзээкэ къыдэкырэ тхыльхэм, журналхэм, гээзетэу «Адыгэ мақъэм» якъитхыкын нахь дэгъюо зэхэцэгъэним, нэмыкхэм атегущыагъяэх.

Мэфэкъим зыфагъэхъазыры

Къэралыгъо гъэпсыкіе илэу Адыгейр зыгэсүрэр ильэси 100 зэрэхъурэм Адыгэ Хасэр зэрэгэлжээкъэр, лъэпкъ юфхэм ягъэцэктэн зэрэхэлжъэштээр Р. Лымыщэкъом къылтатаяхъяэх.

Культурэм, спортым, тарихым яхылгээ зэхажхъээр зэрэхэцэхтэх къатагуагъяэх Тхапшэкъю Альберт, Мэшфэши Нэдждэт, Хъаблаукую Адам, Хьот Юныс, фэшхъафхэри.

Шыу Хасэр

Адыгэ Хасэм хэгъэшагъяэ Шыу Хасэм юф ёшэ. Тхапшэкъю Альбертрэ Хъаблаукую Адамрэ къызэралуагъэмкэ, Дунэе Адыгэ Хасэр (ДАХ-р) Ишпэгъяу къафхэри. Шы спортым зөгъэшүшомбгъугъэним, ныбжыкъиэхэр шлэж юэлж пүгүнхэм афэш Шыу Хасэм тапэки Ишпэгъяухэр ишыклагъяэх. Мурадэу ашыгъяэр нахь зэгъэфагъяэ Адыгэ Хасэм изэлүкэхэм ашыц къыщаотэшт.

Зыкыныгъэм ыкы Зэгурыноныгъэм ясаугъэт

Республикэм и Къэралыгъо филармоние дэж щыт саугээтыр лъэгүпх. Саугээтым игъэпсын аухыгъягот. Нэрыльзэту Ишпэгъяухэр агъэпсыгъэхэп. Адыгэ Хасэм изэхахъэ унэшьо хэхигъэхэр щырахъухъягъяэх, юфхэр зэрэльягъэлтэштхэм гъэзетеджэхэр щидгэгъозэштых.

ГъэпсыкIэу иIэр мэпытэ

Пэсэрэ лъэхъаным къыщуялаягъяэ адьигэхэр къэралыгъо шхъаф яиэним зэрэпилыгъяэхэм, Совет хабзэм ильэхъан Адыгейм икээралыгъо гъэпсыкіе нахь пытэ зэрэхъугъэм, адьигэ хабзэм изехъан Адыгэ Хасэр зэрэхэлжъягъэм, зэгурьоныгъэ ахэльзэу лъэгүпхэм республикэм зэрэццэхээр, фэшхъафхэм къатагуагъяэх филология шэнэгъэхэмкэ докторэу Бырсыр Батырбай.

Хэсашхъэ изэлүкэхэм лъэпкъ гупшысэр щылхыращызэ Ацуумыжъ Юсыф, Кушъу Ибрахым, Къэбэртэе Адам, Ламыкъю Эдуард, Тальэкъю Адам, Цынамий Развьет.

күшьо Аслын, Бэгугъэ Вячеслав, Хъаджый Адам, фэшхъафхэри къыщыгъуагъяэх.

Адыгэ шъуашэм, лъэпкъ тхыпхъэхэм, археологием яхылгээ Стлашы Юрэ, Тэу Асплан гүшүйэгъя тафэхыгъ. Лъэпкъ гупшысэр зэкэми ашыгъяэх.

Лъэнкъ шъуашэм изехъан

Хэсашхъэ изэлүкэхэм ахэлжэхэр адыгэ шъуашэр ашыгъын фаеу зылтытэхэрэм Мэшфэши Нэдждэт адьиргэштагъяэп. Адыгэ тхыль еджэмэ, «Адыгэ мақъэм» къыретхыкимэ, Къэралыгъо телерадиокомпание «Адыгейим» икъэтынхэм ядэумэ, театрэм макюмэ та-кэупчил хууцтба?

Мэшфэши Нэдждэт дэзыгъяштэхэу Нэгъуцу Аслын, Къуиже Къэпплан, Лышэ Ахьмэд, Абредж Нурдин, фэшхъафхэм лъэпкъ шъуашэр дахэу зепхъан фаеу альытэ. Лъэпкъ юфыгъохэр гуетныгъэ пхэлэхуу бгээцэкээним имхъанэ къыхагъяэштигъяэх Тхаркъохъю Сафыет, Мигу Эдуард, Гъуклэл Сусанэ, Мамый Развьет.

Ным исаугъэт

Адыгэ Хасэм игъецкіэкю куп хэтхэр АР-м и Лышэхъэу Къумпил Мурат джырэблагъяэ юкагъяэх. Ным исаугъэт Мыекъуапэ щыгъеуцгъяэх, нэмык юфыгъохэм атегущыагъяэх.

Ным исаугъэт пүнгүгъэ мэхъэнэ ин илэу Къумпил Мурат ылтытагъ. Зыщагъяуцгъяэштигъяэх, нэмык юфыгъохэм атегущыагъяэх.

Фестивалэу «Адыгэ шъаор» Мыекъуапэ зэрэшыкъуагъэм, ныбжыкъиэхэм пүнгүгъэ юфуу адьизрахъащтым, нэмыкхэм атегущыагъяэх, унэшьо хэхигъэхэр зэхажхъэ щаштагъяэх. Уахътэм иджэмакъэ щынэнгъяэх зэрэццэхахъярэр яофшакъиэ къыщагъяэлжэгъошт.

ЕМТЫЛЫ Нурбай.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашь

Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр Болдарева Юлия Александр ыпхум техыхыгъэнхэм ехыллаг

Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр тэхыхыгъэнхэр Болдарева Юлия Александр ыпхум тэхыхыгъэнхэм ехыллаг

Адыгэ Республиктэ и Закону N 88-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъалэ, ирайон ичыпэ хэдзэктэ комиссие ехыллаг» зыфиорэм ия 16-рэ статья ия 7-рэ лахь иа 1-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие **унашьо ышыгь**:

1. Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие

решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр Болдарева Юлия Александр ыпхум тэхыхыгъэнхэм.

2. Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтигъэм ычыпэ хагъехъащт кандидатурэмкээ предложениехэр зэрштэрэмкээ макъе ягъэулыгъэнхэр.

3. Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие мы унашьор лэкэгъэхъэгъэнхэр.

4. Мы унашьомрэ Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие хагъехъащтим икандидатурэкээ

предложениехэр зэраугъоихэрэм фэгъэхъыгъэ къэбарэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие къытыгъэмрэ республикэ гъэзетхэр «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащиххэутыгъэнхэр.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарэрэу Ф. З. ХЬАЦИАЦИ

къ. Мыекъуапэ,
мэкуогъум и 16, 2022-рэ ильэс
N 169/825-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие къеты

Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим иполномочиехэр ипальэм къыпэу зэргийтэйтэхъыгъэм ехыллаг Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие макъе къегъэу Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтигъэм ычыпэ хагъехъащт кандидатурэмкээ предложениехэр аштэу зэрэргажжээрэмкээ.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие къытыгъэ къэбарыр къызыхаутырэ нэуж мэфэ 14-м къыклоц Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие хагъехъащтим икандидатурэкээ предложениехэр аштэхъащтых.

Предложениехэр зыщаштэрэ чыпээр: **къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 199, я 502-рэ каб., сыхъатыр 9.00-м къыщегъэжъягъэу 16.00-м нэс.**

Зэригъозэштхэ телефоныр: (8772)52-30-35.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашь

Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтыщтим игъэнэфэн ехыллаг

Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтигъэм ычыпэ рагъехъащт кандидатурэмкээ предложением халпли, 2002-рэ ильэсм мэкуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ закону N 67-р зытетэу «Урысые Федерации и гражданхэм хэдзынхэмрэ референдумырэ ахэлжжэнхэмкээ фитыныгъэу ялхэм яхыгъы гарантине шхъалхэм яхыллаг» зыфиорэм ия 22-рэ, ия 26-рэ, ия 29-рэ статьяхэр, Адыгэ Республикэм и Закону N 88-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъалэ, ирайон ичыпэ хэдзэктэ комиссие ехыллаг» зыфиорэм ия 5-рэ, ия 16-рэ статьяхэр лэбүйтэпэ къызышишхээз, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие **унашьо ышыгь**:

1. Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ илэу хэтинэу гъэнэфэн

гъэнэу Мортолог Юлия Михаил ыпхур, 1969-рэ ильэсм къэхъугъэр, комиссием хагъехъанэу хэдзаклохэм язэулыгъэ илэу щалъэгъугъэр.

2. Мы унашьор Мыекъопэ районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие лэкэгъэхъэгъэнхэр.

3. Мы унашьор республикэ гъэзетхэр «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащиххэутыгъэнхэр.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарэрэу Ф. З. ХЬАЦИАЦИ

къ. Мыекъуапэ,
мэкуогъум и 23-рэ, 2022-рэ ильэс
N 170/826-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашь

Тэхъутэмькое районнымкээ зы мандат зиэу хэдзыпэ кою N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыго Совет – Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2022-рэ ильэсм ыоныгъом и 11-м щыэнхэу агъэнэфагъэхэм хэдзаклохэм ясписке хагъехъащтхэмкээ лэбуу тхъильхэр хэдзынхэмкээ комиссиехэм зэрштэхтхэм играфик ехыллаг

Урысые Федерации ишьолтыр икъэралыгъо хабзэ икъулыкхэм яхэдзынхэм референдумым хэлжжэштхэр хэдзаклохэм ясписке хагъехъанхэм пае лэбуу тхъильхэр зэрэтиштхэ Шыкыу Урысые Федерации хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашьор N 7/52-8-р зытетэу 2021-рэ ильэсм жынгыгуаклэ и 25-м къыдэкыгъэмкээ аухысгыгъэм ия 2.1-рэ ыкки ия 2.2-рэ пункктхэм адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие **унашьо ышыгь**:

1. Тэхъутэмькое районнымкээ зы мандат зиэу хэдзыпэ кою N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыго Совет – Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2022-рэ ильэсм ыоныгъом и 11-м щыэнхэу агъэнэфагъэхэм хэдзаклохэм ясписке хагъехъащтхэмкээ лэбуу тхъильхэр Тэхъутэмькое районным хэдзынхэмкээ ичыпэ комиссие бэдзэогъум и 25-м къыщегъэжъягъэу ыоныгъом и 5-м нэс ыштэнхэу гъэнэфэгъэнхэр:

— юфшэгъу мафэхэм — чыпэ уахътэмкээ сыхъатыр 15.00-м къыщегъэжъягъэу 19.00-м нэс;

— гъэпсэфыгъо ыкки мэфэхэм — чыпэ уахътэмкээ сыхъатыр 10.00-м къыщегъэжъягъэу сыхъатыр 14.00-м нэс.

2. Тэхъутэмькое районнымкээ зы мандат зиэу хэдзыпэ кою N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыго Совет – Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2022-рэ ильэсм ыоныгъом и 11-м щыэнхэу агъэнэфагъэхэм хэдзаклохэм ясписке хагъехъащтхэмкээ лэбуу тхъильхэр хэдзынхэмкээ участкэ комиссиехэм шхъалхэм и 31-м къыщегъэжъягъэу ыоныгъом и 5-м нэс аштэнхэу:

— юфшэгъу мафэхэм — чыпэ уахътэмкээ сыхъатыр 15.00-м къыщегъэжъягъэу сыхъатыр 19.00-м нэс;

— гъэпсэфыгъо ыкки мэфэхэм — чыпэ

уахътэмкээ сыхъатыр 10.00-м къыщегъэжъягъэу сыхъатыр 14.00-м нэс.

3. Тэхъутэмькое районнымкээ зы мандат зиэу хэдзыпэ кою N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыго Совет – Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэу 2022-рэ ильэсм ыоныгъом и 11-м щыэнхэу агъэнэфагъэхэм языфэгъэхъазырын фэгъэзгэгъэ чыпэ комиссиехэм, участкэ хэдзэктэ комиссиехэм мыхэр эшшуахынхэ фае:

— лэбуу тхъильхэр зэрштэхэрэм играфик хэдзаклохэм альягъээсынир;

— хэдзаклохэм ясписке хагъехъанхэм пае лэбуу тхъильхэрэ къатыгъэхэр аштэнхэр.

4. Тэхъутэмькое районным хэдзынхэмкээ ичыпэ комиссие мы унашьор лэкэгъэхъанэу.

5. Тэхъутэмькое районным хэдзынхэмкээ ичыпэ комиссие мы унашьор участкэ хэдзэктэ комиссиехэм алэкигъэхъанэу.

6. Унашьор игъэцэлэн зэрэкорэр ыупльэкунэу Ф. З. Хъацацэр — Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарь фэгъэзгэгъэнхэр.

7. Тэхъутэмькое районным хэдзынхэмкээ ичыпэ комиссие мы унашьор участкэ хэдзэктэ комиссиехэм алэкигъэхъанэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарэрэу Ф. З. Хъацацэр

къ. Мыекъуапэ,
мэкуогъум и 23-рэ, 2022-рэ ильэс
N 170/827-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашь

Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр Шайхутдинова Валерия Павел ыпхум техыхыгъэнхэм ехыллаг

Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр Шайхутдинова Валерия Павел ыпхум техыхыгъэнхэм ехыллаг

1. Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтим ившъэрльхэр Шайхутдинова Валерия Павел ыпхум техыхыгъэнхэм ехыллаг

2. Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие решашающэ голосым ифитыныгъэ зиэу хэтигъэм ычыпэ хагъехъащт кандидатурэмкээ предложениехэр зэрштэрэмкээ макъе къэгъэулыгъэнхэр.

3. Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие мы унашьор лэкэгъэхъанэу.

4. Мы унашьор Тэхъутэмькое районным ичыпэ хэдзэктэ комиссие хагъехъащтим икандидатурэкээ предложениехэр зэрштэрэмкээ макъе къэгъэулыгъэнхэр.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарэрэу Ф. З. Хъацацэр

къ. Мыекъуапэ,
мэкуогъум и 23-рэ, 2022-рэ ильэс
N 170/829-7

Самбо

ҮІЭШЫГҮЭ КЛУАЧЛЭХЭМ ЯЗЭНЭКЬОКҮУ

Урысыем и Үіэшыгүэ Клувачлэхэм самбэмкэ язэнэкьюку бэдээгүум и 3-м Мыекуапэ щыкүагь.

Адыгэ Республика м спорт Унэшкоо «Ошутенэм» хэгэгүум ишьольтырхэм якомандигбүү щызэууклаагь. Зэнэкьюкуум изэхэшээ күп хэтэу, генерал-майорэй Сергей Румянцевым зэхахьэр пэублэ гүшүүлэхээ кызыгууихыгь.

Спорт псеөолье зэтэгээпсыхьаагьэу «Ошутенэм» Урысыем идэхэм самбэмкэ ёкыл дзюдомкэ язэууклэгүхэр щызэхашэнхэм фэш Адыгэ Республика м Лышхэу Къумпил Мурат Іэпүэгэу квазэрфэхьугьэр, аш льшэу зэрфэрэзэхэр С. Румянцевым хиёунэфыкыгьэх.

Зэхахьэм кызыгуушигээх дээм икуулыкүштэхэу Алексей Поддубнэр, Василий Черновыр, Сергей Волкодав, Эдуард Сафеулиныр, Адыгэ Республика м физкультурумкэ ёкыл спортымкэ и Комитет итхаматэ игуадзэу Андрей Бородинир. Зэнэкьюкуухэм ахэлжэхэрэм ахэр къафэгушуагьэх, бэнеплэ алырэгүум Іэпэлэсэнгынэе ин кыщагъэлтэгъонеу, анахь льшхэм төкөнгөгээр кыдахынэу афауагьэх.

«Налмэсир» къафэшьуагь

Дунаим щыцэрилоу, Адыгэ Республика м Къэралыгьо академическэ ансамблэу «Налмэсир» пчэгум кыхьи, адыгэ къешьо дахэр зэхахьэм хэлажэхэрэм къафигъэлтэгъуагь. Ансамблэу «Мыекуапэ инэфытэм» хэтхэм шуххафтынхэр командэхэм аратыгьэх.

Бэнаклохэр

— Самбэмкэ бэнекло 72-рэ алырэгүум щызэнэкьюкуу, — кытилуагь зэлүүлэгүхэм

Юнат Вооруженных

ясудья шхьаалэу, дунэе шапхээ зилэ судьяу, Урысыем, Адыгэ Республика м язаслуженнэ тренерэу Хъот Юныс. — Урысыем спортымкэ изаслуженнэ мастерэу — 1, спортымкэ дунэе класс зилэу — 6, спортымкэ мастерэу 32-рэ хэлажьэх.

Олимпиадэ джэгунхэм дзюдомкэ дышьэр кыаццызыхыгьэ Мудранэ Бислан, Урысыем дзюдомкэ и Федерацие ипащэ игуадзэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Рудольф Бабоян, дунаим самбэмкэ изэнэкьюкуу дышьэр кызыдээзыхыгьэ Мэрэтыкъо Сахыд, дунаим кикбоксингымкэ пчыагьэрэ дышьэр кызыдээзыхыгьэ Борсэ Астемир, нэмыхэй спортым, күлтурэм ащицэрилохэр зэнэкьюкуухэм ялтыгьэх, зэхэштаклохэм яштуягьэ арагьэкыгь.

УяпллынкІэ гъэшлэгъоныгъэх

Къэбэртээ-Бэлкъарым щыщхэу Сэралл Олегрэ Боркью Юрэрэ Адыгэим щеджагьэх, дэгъюу тинэуасэх. Бэнэгүхэм ягуалэу ялтыгьэх. Адыгэ Республика м күлтурэмкэ иминистрэу ильсэсэйрэе юф зышэгьэ Чэмышьо Гээзий алырэгүум щыклоэр зэлүүлэгүхэм шюгэшлэгъонеу алтынлэгь. Кобл

якуубэ ялаштэу зэрэбанэштыгьэр кытфитогтагь.

— Бэнэгүхэм сяпллызэ хуугьэ-шлэгьэ гъэшлэгъонхэр сагу къэкыжых, — кытилуагь Мэрэтыкъо Сахыдэ.

Адыгэ Республика м самбэмкэ испорт еджаклэ ипащэ Делэкъо Адам, тренерхэу Чэтырж Алыг, Хъакурынэ Дамир, Хъабэху Адам, Джарымкэо Асплан, нэмыхэй ялофшэн щагъэфедэн альэкыщт шыкылхэм анаэтырадзагь. Къоджэ спорт псеуальхэр нахьынэ зэрэххүүхэр, сэнаущыгьэ зыхэль ныбжыкэхэм зыкызшүүхын зэральхыгьэр тренерхэм кыталаагь.

Мудранэ Бислан гум щыц хуугьэ бэнаклем кытегуушигээ, спортым ныбджэгүүбэ зэрэштгэгүүтэгээ рэгушо.

— Къыблэм ихэшыпыкыгьэ командэ сывхэтэу сэбанэ, — кытилуагь Джиракынэ щаплугьэ Шъэццыкъу Айдэмыр. — Зэнэкьюкуур гъэшлэгъонуу макло, аперэ зэлүүлэгүүр алырэгүум кышысхыгь...

Клэуххэр зэтэгъапшэх

Аперэ чыпилэр, кг 98-м къехьу, Адыгэим ибэнаклоу Вардкез Акогян кыдихыгь. Шъэццыкъу Айдэмыр, кг 79-рэ, тыжынэр кытфагьэшшошагь. Шъхьашфыж щыцэу Лышэ Хъарун, кг 58-рэ, дышьэр къыхыгь. Абазэ Асплан, кг 88-рэ, ятлонэрэ чыпилэр кыдихыгь.

Лышэ Хъарун зыгъасэрэд Адыгэ Республика м изаслуженнэ тренерэу, Фэдэ щыцэу Псэунэ Мурат. Аш кытилуагь зэнэкьюкуур ныбжыкэхэм уштыгээ зэрафэххүүгьэр, ыгъасэхэрэм афэрэз.

Командэхэр

Къыблэм идээ шьольтыр самбэмкэ икомандэ аперэ чыпилэр кыдихыгь. Къохыпэ дээ шьольтырим икомандэ ятлонэрэ чыпилэр фагьэшшошагь. Гупчэ дээ шьольтырим ящэнэрэ чыпилэр ыхьыгь.

Дзэхэр

Ошьогу-десантнэ дээхэм аперэ чыпилэр ахыгь, ракетнэ дээхэр ятлонэрэх, Ошьогу-космическе дээхэр ящэнэрэх.

Урысыем и Үіэшыгүэ Клувачлэхэм дзюдомкэ язэнэкьюкуу бэдээгүум и 5-м «Ошутенэм» щыклощт, пчэдэжьым сывхатыр 10-м рагъэжьэшт.

**Нэктубгьор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбий.**

Зэхэзышагьэр
ыкыл къыдэзы-
гъэкырэр:

Адыгэ Республика м лъяпкъоюу Иофхэмкэ, Икылбэ къэралхэм ашы-
псурс тильэпкъэ-
гъухэм адярьээ зэхы-
ныгъэхэмкэ ёкыл
къэбар жууѓем
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-
шилэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-къэ
заджэхэрэх тхъапхэу
зипчъагъикэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифтыр
12-м нахь цыкынэу
шытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэх
тхъагъэхэр редакцием
зэкегъэжохых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутии Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ёкыл зэллы-
гэсэйкъо амалхэмкэ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэлоры-
шалл, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкылмкы
пчагъэр
4784
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1190

Хэутиным узчи-
къэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхатыр
18.00
Зыщаушихъятыгъэр
уахтэр
Сыхатыр
18.00

Редактор шхьаалэр
Дэрбэ Т.И.

Редактор
шхьаалэр игуадзэр
Мэцлээкъо С. А.

Пшъэдэкъыж
зыхыгьэр секретарыр

Тхъаркъохъ
А. Н.

Къатхэхэрэм яшюшлэрэ редакцием иепллыкъэхэмрэ зэтэмыфэнхэ альэкыщт.